

DECIZIE

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin, „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Covalischi Irina și Garbuz Elena împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice, obligarea încheierii contractului, anularea ordinului de încasare a plăților pentru energia electrică, și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 prin care a fost respins demersul reprezentantului Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată privind acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat și restituit ca netimbrat apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată,

c o n s t a t ă

La 22 mai 2014, Covalischi Irina și Garbuz Elena au depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice, obligarea încheierii contractului, anularea ordinului de încasare a plăților pentru energia electrică și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 26 martie 2012 a fost verificat contorul pe PT instalat la casa nr. 1 A din str. Gh. Asachi mun. Chișinău ce aparține cu drept de proprietate Elenei Garbuz.

Prin actul de control al echipamentului de măsurare, s-a stabilit că contorul a fost sigilat de stat, tensiunea 220/380 V, ultima verificare fiind efectuată la data de 01 octombrie 2008 iar datele contorului privind consumarea energiei electrice au fost majorate.

La data de 03 aprilie 2012, avînd ca baza solicitarea Elenei Garbuz a fost demontat contorul trifazat MM-2600hf6 în baza pct.181 din Regulamentul pentru

furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 pentru efectuarea unei expertize metrologice.

Conform concluziei raportului de verificare metrologică de expertiză nr. 083-2012, care i-a devenit cunoscut la 15 mai 2012, în regimul de sarcină simetrică la sarcina 10% în $\cos = 0,5$ eroarea relativă a contorului depășește limitele erorii tolerate, contorul MM2600hf6 nr. 90634541 nu corespunde cerințelor GOST 6570-96.

Menționează că la data de 17 mai 2012, Garbuz Elena s-a adresat către ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu cerere privind recalcularea volumului energiei electrice consumate, iar prin răspunsul din 05 iulie 2012 i s-a comunicat că conform rezultatelor verificării metrologice expertii au fost constatate că toți parametrii de instrumente nr. 90634541 îndeplinesc cerințele GOST 6570-96, cu excepția curentului de sarcină 10% în $\cos = 0,5$ și în identificarea de eroare nu este posibil să se inițieze o recalculare a energiei electrice consumate, deoarece este imposibil să fie stabilit faptul dacă energia electrică s-a consumat la un anumit curent de sarcină. Astfel, ÎCS „Red Union Fenosa” SA i-a recomandat să achite datoria în sumă de 62 393, 48 lei.

Nefiind de acord cu acest răspuns, la data de 25 iulie 2012, Garbuz Elena a înaintat acțiune în ordinea contencioasă către ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind anularea ordinului de plată, însă cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol prin încheierea Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 28 iunie 2013, din motivul că Garbuz Elena nu este consumator al energiei electrice, iar contractul de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum din str. Gh. Asachi 1A, mun. Chișinău este încheiat cu Covalschi Irina.

Mai menționează că Garbuz Elena s-a adresat către ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu solicitarea de a încheia contractul de furnizare a energiei electrice pentru casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău, însă prin scrisoarea nr. 0505/42053-20130704, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a refuzat încheierea contractului din motivul că este acumulată o datorie în suma de 46 702, 88 lei.

La rîndul său Garbuz Elena s-a adresat către ANRE cu solicitarea de a obliga ÎCS „Red Union Fenosa” SA să încheie contractul de furnizare a energiei electrice pentru casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău cu Garbuz Elena, însă și această cerere a fost respinsă.

Reiterează că la data de 06 august 2013, Garbuz Elena s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA și ANRE privind încheierea contractului de furnizarea energiei electrice, însă din motivul că nu a fost legal citată, nu s-a prezentat în ședința de judecată iar cererea a fost scoasă de pe rol.

La data de 30 octombrie 2013, Covalschi Irina s-a adresat către ÎCS „Red Union Fenosa” SA solicitînd rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice încheiat pentru casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău, iar prin scrisoarea nr. 0505/77093-20131119 pîrîtul i-a comunicat că urmează să achite datoria în suma de 46 702, 88 lei pentru consumarea energiei electrice, după care o să fie reziliat contractul.

Prin urmare, rezultă că Covalschi Irina nu are dreptul la rezilierea contractului din motivul că există datoria în suma de 46 702,88.

Menționează că contractul de furnizare a energiei electrice pentru locul de consum din str. Gh. Asachi, 1A mun. Chișinău este încheiat cu fosta proprietară Covalschi Irina, ceea ce nu este corect întrucât Covalschi Irina nu locuiește în imobilul respectiv, nu folosește și nu achită energia electrică pentru locuința respectivă, deoarece din anul 2006 casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău aparține cu drept de proprietate Elenei Garbuz Elena și lui Garbuz Mihail.

Prin scrisoarea nr. 0505/42053-20130704 ÎCS „Red Union Fenosa” SA a refuzat încheierea contractului de furnizare a energiei electrice cu Garbuz Elena, din motivul că este acumulată o datorie în suma de 46 702, 88 lei, însă această datorie este acumulată după înstrăinarea bunului.

Solicită obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA să rezilieze contractul de furnizare a energiei electrice încheiat cu Covalischi Irina pentru casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău și să încheie contractul de furnizare a energiei electrice pentru casa nr. 1A din str. Gh. Asachi, mun. Chișinău cu Garbuz Elena, anularea ordinului de încasare a plăților pentru energia electrică din 19 martie 201 nr. 2151714129 pentru perioada 27 ianuarie 2012 - 24 februarie 2012 în sumă de 46 702,88 lei cu efectuarea recalculărilor pe perioada dată, suspendarea deconectării de la rețeaua electrică a casei nr. 1A de pe str. Gh. Asachi, mun. Chișinău, repararea prejudiciului moral în beneficiul Elenei Garbuz în mărime de 40 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 06 iulie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind reziliat contractul de furnizare a energiei electrice încheiat între ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL și Covalischi Irina pentru casa nr. 1 A de pe str. Gh. Asachi, mun. Chișinău, anulată factura pentru energia electrică consumată din 19 martie 2012 cu simbolul variabil nr. 2151714129 pentru perioada 27 ianuarie 2012 – 24 februarie 2012 în sumă de 46 702,88 lei și obligat ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL să încheie contractul de furnizare a energiei electrice pentru casa nr. 1 A de pe str. Gh. Asachi mun. Chișinău cu Garbuz Elena. Totodată a fost încasat din contul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL în beneficiul Elenei Garbuz suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 05 august 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL prin intermediul avocatului Mocanu Valentin a depus cerere apel nemotivată împotriva hotărîii primei instanțe solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie respinsă integral ca neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, fiind acordat termen apelantului ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL pînă la data de 29 noiembrie 2016 ora 10.00 pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 202,50 lei, și explicat că în caz contrar apelul va fi restituit.

În cadrul ședinței instanței de apel din 29 noiembrie 2016, reprezentantul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, avocatul Mocanu Valentin a prezentat cererea de apel motivată, solicitînd acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, drept motiv invocînd faptul că nu a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 29 noiembrie 2016 a fost respins demersul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL privind acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat și restituit ca netimbrat apelul declarat de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, prin intermediul avocatului Mocanu Valentin.

La 13 decembrie 2016, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, prin intermediul avocatului Mocanu Valentin a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu restituirea pricinii în instanța de apel pentru soluționarea apelului în fond.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, deoarece achitarea taxei de stat în termenul acordat de instanță a fost omis din motivul existenței unei practici neuniforme în chestiunea cu privire la taxa de stat în procesele de contencios administrativ, iar în asemenea circumstanțe neacordarea unui termen suplimentar pentru plata taxei de stat îngrădește dreptul apelantului la un proces echitabil.

Mai cu seama că încheierea instanței de apel, prin care nu s-a da curs cererii de apel, a fost executată de către apelant, iar apelantul nu a refuzat achitarea taxei de stat ci doar acordarea unui termen suplimentar din motive întemeiate.

Totodată, consideră recurentul că chiar dacă nu a fost contestată încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel la fel este ilegală și arbitrară deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel s-a condus de prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat cea ce este contrar legii, deoarece litigiul în speță nu este un litigiu cu caracter patrimonial.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 decembrie 2016, împotriva încheierii instanței de apel din 29 noiembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, reprezentat de avocatul Mocanu Valentin a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 06 iulie 2016 și fără a achita taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei

hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, fiind acordat apelantului un termen pînă la 29 noiembrie 2016 ora 10.00 pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de plată a taxei stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 202,50 lei și explicat că în caz că nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel va fi restituită (f.d. 159-161).

Aici este important de menționat că copia încheierii menționate a fost recepționată de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL la data de 09 noiembrie 2016, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție CN 07 din data de 09 noiembrie 2016 anexat la materialele cauzei (f.d. 163).

Însă, cu toate acestea, pînă la data de 29 noiembrie 2016 ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat, iar în ședința instanței de apel din 29 noiembrie 2016 avocatul Munteanu Valentin, a înaintat un demers prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat în sumă de 202,50 lei, invocînd drept motiv faptul că nu a cunoscut despre necesitatea achitării taxei de stat (f.d. 172).

Respectiv, la caz este cert că în interiorul termenului stabilit de instanță, apelantul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea instanței de apel din 31 octombrie 2016 și nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat.

Iar, prin încheierea din 29 noiembrie 2016, Curtea de Apel Chișinău, avînd la bază prevederile art. 369 alin. (1) CPC, a respins cererea ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cu privire la acordarea unui termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și a restituit ca netimbrată cererea de apel depusă de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (f.d. 173-177).

În circumstanțele descrise se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, iar acest fapt atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține și prevederile art. 368 alin. (1) CPC, potrivit cărora dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Iar, potrivit reieșind din prevederile art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege sau stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sau, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procesuale și sunt în drept de a-și exercita toate drepturile lor procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic afirmațiile recurentului vizavi de ilegalitatea încheierii instanței de apel, întrucât în speță s-a stabilit incontestabil că apelantul recepționând încă la data de 09 noiembrie 2016, încheierea instanței de apel din 31 octombrie 2016, și cunoscând atât despre necesitatea înlăturării neajunsurilor menționate în încheiere pînă la data de 29 noiembrie 2016 ora 10.00 cît și despre consecințele ce survin în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor din încheierea recepționată, nu s-a conformat încheierii instanței de apel și nu a prezentat instanței dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel respectiv, nu a îndeplinit în termen indicațiile menționate în încheierea din 31 octombrie 2016, iar instanța de apel conducîndu-se de reglementările art. 369 alin. (1) lit. a) CPC justificat a restituit cererea de apel ca netimbrată.

Totodată nu constituie temei de admitere a recursului nici invocările recurentului precum că nu a achitat taxa de stat în termenul stabilit de instanță din motivul existenței unei practici neuniforme în chestiunea cu privire la taxa de stat în procesele de contencios administrativ.

Aceasta deoarece conform art. 16 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, reclamanții, în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ, sînt scutiți de plata taxei de stat, iar reieșind din prevederile art. 4 alin. (1) pct. 13 al Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992 și art. 85 alin. (1) lit. i) CPC sunt scutiți de plata taxei de stat în instanțele judecătorești autoritățile publice centrale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, Curtea de Conturi și organele subordonate lor, finanțate de la bugetul de stat, precum și autoritățile administrației publice locale – la înaintarea acțiunilor și la contestarea hotărîrilor instanțelor judecătorești, inclusiv în cauzele examinate în procedură de contencios administrativ, indiferent de calitatea lor procesuală.

Prin urmare, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL deținînd calitatea procesuală de pîrît și nefiind atribuită la categoria subiecților scutiți prin lege de la achitarea taxei de stat, indiferent de calitatea procesuală urmează să achite taxa de stat.

Mai mult decît atât, în speță chestiunea privind necesitatea achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel de către ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a fost soluționată prin încheierea instanței de apel din 31 octombrie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, și s-a acordat teren apelantului pentru a prezenta dovada de plată a taxei de stat în sumă de 202,50 lei.

Astfel, ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL recepționînd la 09 noiembrie 2016, încheierea instanței de apel din 31 octombrie 2016 urma să se conformeze acesteia și să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel, pînă la data de 29 noiembrie 2016 ora 10.00 în cazul în care nu a contestat-o.

În asemenea împrejurări Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece apelantul ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL nu a înlăturat neajunsurile stabilite de instanța de apel prin încheierea din 31 octombrie 2016, și nu a prezentat instanței de apel dovada de plată a taxei de stat, circumstanțe ce atrag consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al CEDO.

Față de cele ce preced și avînd în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Întreprinderea cu Capital Străin, „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Covalischi Irina și Garbuz Elena împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu privire la rezilierea contractului de furnizare a energiei electrice, obligarea încheierii contractului, anularea ordinului de încasare a plăților pentru energia electrică și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas